

Eseu – “Ziua Europei”

Europa și importanța acesteia pot fi definite doar prin câteva cuvinte, aparținându-i cunoscutului Charles de Gaulle : “Este Europa, de la Atlantic la Urali, care va decide soarta lumii !”. Ideea europeană cunoaște, în evoluția ei, o permanentă metamorfoză. Ea se modifică în funcție de experiențele și evenimentele pe care locuitorii continentului le trăiesc.

Întâlnirea cu cei care amenințau securitatea: cu arabii și turcii, cu maghiarii și tătarii sau cu “sălbaticii” din Lumea Nouă și Africa a fost prilejul de a privi cu atenție asupra valorilor noastre, a identității noastre. Așadar, relația dintre “noi” și “ceilalți”, a fost esențială în devenirea ideii europene, o așezare creștină și un ideal politic.

Încă din antichitate, termenul Europa are origine asiriană și apare pe țărmul asiatic al Mediteranei. El se explică în relația “răsărit – apus”, “lumină – întuneric”. Pentru asirieni, Asia este “Răsăritul”, iar Europa este “Apusul”, “regiunea întunecată”. De la asirieni, cei doi termeni antinomici au trecut la fenicieni, apoi la greci. În lumea greacă, Europa apare în mitologie, aceasta este fiica unui rege fenician al Tyrului, de care se îndrăgostește “părintele zeilor”. Zeus o răpește și o duce cu el în Grecia, care avea să ia numele frumoasei printese.

Ca noțiune geografică, Herodot supranumit și “părintele istoriei” definește Europa ca fiind regiunea de la vest de Don, fără a-i preciza limitele vestice. Acesta este înțelesul universal al greco-romanilor din vechime.

Din punct de vedere al creștinătății, în primele secole medievale, Europa apare brusc, cu încărcătură identitară. Duce ce Islamul invadează Spania, ei amenință și regatul franc, însă sunt învinși. În urma acestei experiențe, cărturarii descoperă identitatea creștinătății opusă arabilor și turcilor. Europa fiind însăși creștinătatea, “imperium Christianum”. Noțiunea devenind un ideal de civilizație și solidaritate. Cruciadele fiind o nouă experiență din înfruntarea cu popoarele islamice. În opoziție cu aceștia, europenii sunt creștinii. Dar ceva mai mult îi unește decât credința lor, un ideal de viață, o cultură. În schimb, tot cruciadele rup punțile dintre cele două jumătăți ale creștinătății, catolicii sunt “creștinii”, iar ortodocșii devin “schismaticii”, devianți de la credința creștină pură.

Însă alte evenimente modifică perspectivele europeanului. Mai întâi luptele din interior dintre papi și împărați, apoi invazia tătară și pericolul comun, însă secolul al XV-lea, cu ofensiva musulmană asupra Europei, aduce o lărgire a noțiunii de creștinătate. În ea intră nu numai catolicii, dar și cei care asigură securitatea în fața turcilor, de aceea românii devin și ei “creștini”, iar principatele sunt numite “porți ale creștinătății”.

Întâlnirea cu “sălbaticii” din Lumea Nouă și Africa a întărit conceptul medieval de creștinătate și valorile lui. Reforma și lungile războaie divid Occidentul, iar conflictele confesionale sângeroase din Germania și Franța fac zeci de victime și clatină vechile valori. Dar aceste valori comune și nevoia de pace au învins diferențele confesionale.

Europa devine o comunitate de state, ce cultivă un set de valori comune și un ideal politic, toate acestea fiind reprezentate prin motto-ul Uniunii Europene : “Unită în diversitate !”, care simbolizează faptul că, prin intermediul Uniunii Europene, populația europeană este unită în promovarea păcii și prosperității, și că diversitatea culturală, de tradiții și limbi a Europei constituie un element pozitiv pentru acest continent, idealul european fiind în sine, o realitate în devenire, care va continua să înflorească în ciuda obstacolelor sorții !

Anca Anastasia Pop

Clasa a IX-a E

Colegiul Național ”Mihai Eminescu” Baia Mare